

Opetuslasten opettaminen, osa 2

”Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta.” (Mark. 10:45.)

Avaintekstit:

Mark. 10;
1. Moos. 1:27;
1. Moos. 2:24;
Gal. 4:1, 2;
Room. 6:1-11;
Jes. 11:1-16.

Tämän viikon tutkistelu kattaa Markuksen evankeliumin 10. luvun. Samalla päättyy myös se erityinen osuus, jossa Jeesus opetuksellaan valmistaa opetuslapsiaan ristin tapahtumiin. Noin puolet luvusta käsittelee opetuslapsia itseään ja loput luvusta opetuslapseuteen liittyviä tärkeitä asioita, joita tarkastellaan muiden Jeesuksen kanssa tekemisissä olevien ihmisten näkökulmasta. Fariseukset tulevat Jeesuksen luo väittelemään hänen kanssaan avioerosta. Vanhemmat tuovat lapsiaan Jeesuksen luo siunattaviksi. Eräs rikas mies kyselee iankaikkisesta elämästä, ja sokea mies pyytää saada näkönsä.

Tämä Markuksen evankeliumin luku sisältää tärkeitä opetuksia siitä, mitä Jeesuksen seuraaminen tarkoittaa. Opetukset ovat käytännönläheisiä ja liittyvät elämiseen tässä ja nyt: avioliittoon; lapsiin; siihen, kuinka suhtautua rikkauksiin; ja siihen, mikä on hänen seuraamisensa hinta ja palkka.

Luku huipentuu toisen sokean miehen parantamiseen (Mark. 10:46-52; vrt. Mark. 8:22-26). Tähän kertomukseen samalla päättyy tekstiosuus, joka sijoittuu kahden näönpalauttamisihmeen väliin: Mark. 8:22-10:52. Se on myös kaunis esimerkki siitä, mitä Jeesuksen seuraaminen maksaa ja mihin se johtaa.

Yhdessä nämä kaikki opetukset valmistavat Jeesuksen seuraajia – olipa kyse 2 000 vuotta sitten eläneistä opetuslapsista tai meistä tämän päivän opetuslapsista – niihin haasteisiin, joita opetuslapseuteen kuuluu.

JUMALAN SUUNNI- TELMA AVIOLIITTOA VARTEN

Lue Mark. 10:1-12; 1. Moos. 1:27 ja 1. Moos. 2:24. Minkä ansan fariseukset virittivät avioeroa koskevaan kysymykseensä? Mitä Jeesus antamansa vastauksen kautta opetti?

Fariseukset kysyvät, onko miehen laillista erota vaimostaan. Heidän keskuudessaan avioeroa pidettiin laillisena. Kysymys kuului vain, millä perusteella. Shammain koulukunta oli rajoittavampi: se salli eron vain lapsettomuuden, aineellisen tai emotionaalisen laiminlyönnin tai uskottomuuden vuoksi. Hillelin koulukunta oli paljon suvaitsevaisempi ja salli eron melkein mistä syystä tahansa, joskin avioeroprosessi oli monimutkaisempi, mikä toimi pidäkkeenä erolle.

Tuntuu siis oudolta, että fariseukset esittivät Jeesukselle yleistason kysymyksen siitä, onko avioero ylipäätään hyväksyttävää. Kysymykseen kätkeytyi juoni, jonka tarkoituksena oli saada Jeesus vaikeuksiin Herodes Antipaan kanssa, joka hallitsi aluetta, jossa Jeesus parhailaan oli. Herodes oli eronnut vaimostaan ja mennyt naimisiin veljensä vaimon Herodiaan kanssa. Hän oli mestauttanut Johannes Kastajan, koska tämä oli nuhdellut häntä laittomasta suhteesta (Matt. 14:1-12).

Jeesus väistää kysymyksen esittämällä oman kysymyksensä siitä, mitä Mooses käski asiasta. Fariseukset viittaavat vastauksessaan 5. Moos. 24:1-4, jossa kuvataan uudelleen avioitumista eron jälkeen. Jo Mooseksen ajan israelilaiset olivat omaksuneet avioerokäytännön. 5. Moos. 24. luvussa kuvatun käytännön oli tarkoitus suojella naisia. Hillelin koulukunta oli vääristänyt käytäntöä helpottaakseen avioeron saamista niin, että sen sai melkein mistä syystä tahansa. Näin ollen lakia, jonka tarkoituksena oli suojella naista, käytettiin helpottamaan sitä, että hänet voitiin hylätä.

Jeesus ei alkanut väittää 5. Moos. 24. luvun oikeuskäytännöstä, vaan viittasi 1. Moos. 1. ja 2. luvuista löytyvään Jumalan alkuperäiseen suunnitelmaan avioliittoa koskien. Alussa Jumala loi miehen ja naisen (1. Moos. 1:27), kaksi yksilöä. Sitten Jeesus viittaa kohtaan 1. Moos. 2:24, jossa sanotaan, että mies jättää vanhempansa ja liittyy vaimoonsa, ja he tulevat yhdeksi lihaksi. Jeesus vahvistaa aviositeen ykseyden perusteella: minkä Jumala on yhdistänyt, sitä ei ihmisten pitäisi erottaa.

JEEBUS JA LAPSET

Lue Mark. 10:13-16. Mitä Jeesus teki niille, jotka toivat lapsia hänen luokseen?

Vaikka lapset, erityisesti pojat, olivat muinaisessa maailmassa erittäin haluttuja, syntymä ja lapsuus eivät olleet helppoja. Ilman nykyaikaista lääketieteellistä hoitoa riskit olivat korkeammat synnyttävälle äideille, samoin vastasyntyneille, imeväisille ja lapsille. Monissa kulttuureissa käytettiin perinteisiä lääkkeitä ja amuletteja suojelemaan näitä haavoittuvia yksilöitä pahantahtoisilta voimilta.

Lapsilla oli samantapainen sosiaalinen asema kuin orjilla (Gal. 4:1, 2). Kreikkalais-roomalaisessa maailmassa niistä, jotka olivat epämuodostuneita tai ei-toivottuja, hankkiuduttiin eroon. Heidät saatettiin jopa heittää jokeen. Poikia arvostettiin enemmän kuin tyttöjä; joskus tyttövauvat jätettiin kuolemaan luonnon armoille. Toisinaan tällaiset hylätyt vauvat "pelastettiin" kasvatettavaksi myytäväksi orjiksi.

Opetuslapset eivät näytä ymmärtäneen Mark. 9. luvussa olevaa Jeesuksen opetusta, joka koskee Jumalan valtakunnan vastaanottamista lapsen tavoin (Mark. 9:33-37). Nyt he nuhtelevat niitä, jotka toivat lapsia Jeesuksen siunattaviksi. Ehkä he ajattelivat, ettei Jeesuksella olisi aikaa sellaiseen.

He olivat väärässä. Jeesus närkästyä. Läpi koko Markuksen evankeliumin Jeesus reagoi kerta toisensa jälkeen odottamattomalla tavalla ihmisiin. On erittäin opettavaista, että yksi hänen voimakkaista reaktioistaan kohdistui niihin, jotka estivät lapsia tulemasta hänen luokseen.

Jeesus vaatii painokkaasti, että opetuslapset eivät saa olla lasten tiellä. Miksi? Koska Jumalan valtakunta kuuluu heille, ja muidenkin on otettava se vastaan samalla asenteella kuin lapset tekevät. Tällä luultavasti viitattiin lasten yksinkertaiseen ja ehdottomaan luottamukseen Jumalaan.

"Älä anna oman epäkristillisen luonteesi esittää Kristusta väärässä valossa. Älä estä kylmyydelläsi ja kovuudellaasi pienokaisia tulemasta hänen luokseen. Älä anna heidän milloinkaan tuntea, että taivas olisi heille vastenmielinen paikka, jos sinä olisit siellä. Älä puhu uskonnosta ikään kuin lapset eivät voisi sitä ymmärtää, äläkä käyttäydy ikään kuin heidän ei pitäisi ottaa Kristusta vastaan jo lapsuudessaan. Älä anna heille sellaista väärää kuvaa, että Kristuksen uskonto on synkkä uskonto ja että tullessaan Vapahtajan luo heidän on luovuttava kaikesta, mikä tekee elämän riemukkaaksi." (SLS 28.)

PARAS SIJOITUS

Lue Mark. 10:17-31. Mitä tärkeitä opetuksia tässä annetaan uskosta ja opetuslapsuuden hinnasta kenen tahansa kohdalla, olipa hän rikas tai köyhä?

Tapa, jolla mies lähestyy Jeesusta, osoittaa hänen vilpittömän ja kunnioittavan asenteensa tätä kohtaan. Hän tulee juoksu-jalkaa, polvistuu Jeesuksen eteen ja esittää kysymyksen, joka on jokaisen kohtalon kannalta keskeinen: *Mitä vaaditaan siihen, että voi saada iankaikkisen elämän?* Jeesus vastaa viittaamalla kymmenen käskyn toiseen laintauluun. Jälleen mies osoittaa idealistisuutensa sanomalla, että on pitänyt kaikki käskyt jo nuoruudestaan lähtien.

Neljästä evankeliumista Markuksen evankeliumi on ainoa, jossa kerrotaan, että Jeesus rakasti miestä. Miehen idealistisuudessa on jotakin vetoavaa. Jeesus kuitenkin koettelee miehen vilpittömyyttä. Siksi mies poistuu pää painuksissa. Hän ei todellisuudessa pitänyt käskyjä. Hän rikkoi ensimmäisen käskyn asettaessaan elämässään jotakin muuta Jumalan edelle. Hänen rikkautensa olivat hänen epäjumalansa.

Sitten Jeesus selittää, kuinka vietteleviä rikkautet ovat ja miten kamelin on helpompi mennä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä taivaaseen.

Jeesuksen sanat ihmetyttävät opetuslapsia ja he kysyvät, kuka sitten voi pelastua. Kertomus huipentuu Jeesuksen vastaukseen: "Ihmiselle se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle. Jumalalle on kaikki mahdollista." (Mark. 10:27.)

Miten kaunis jae. Tähän ajatukseen olisi hyvä lopettaa koko kertomus: et voi päästä taivaaseen omin voimin, tarvitset Jumalan armoa pelastuaksesi.

Tässä kohtaa Pietari kuitenkin tokaisee, että hän ja hänen ystävänsä ovat jättäneet kaiken seuratakseen Jeesusta. Jeesus vastaa että, olitpa joutunut luopumaan mistä tahansa seurataksesi häntä, se ei ole mitään verrattuna siihen, mitä saat takaisin nyt ja "tulevassa ajassa".

Tässä kaiken ydin: Kristuksen kuolema ratkaisee ihmisen syyllisyyden ongelman, ja sitten Kristuksen armo ja hänen ylösnousemuksensa antavat voimaa olla kuuliaisia hänen käskyilleen.

Lue Room. 6:1-11. Kuinka jakeet paljastavat Jumalan armon meidän elämässämme, kun hän vanhurskauttaa meidät ja tekee meistä uusia ihmisiä hänessä?

ONKO TEISTÄ JUOMAAN MALJAANI?

Lue Mark. 10:32-45. Kuinka jakeet paljastavat, miten tietämättömiä opetuslapset jatkuvasti olivat Jeesuksen tehtävästä ja siitä, mitä hänen seuraamisensa tarkoittaa?

Jerusalemla lähestyessään Jeesus avaa opetuslapsille sitä, mitä siellä tulee tapahtumaan. Tulevaisuudennäkymät eivät ole sellaisia, joita opetuslapset haluaisivat kuulla. On hämmästyttävää, miten täsmällisesti Jeesus kertoo kuolemansa ja ylösnousemuksensa suuntaviivoista. Kun asiat eivät kuitenkaan ole sellaisia, joita haluaa kuulla, on helppo sivuuttaa ne.

Näin tekevät myös Jaakob ja Johannes, koskapa he tulevat Jeesuksen luo yksityisesti kertoen haluavansa istua hänen oikealla ja vasemmalla puolellaan hänen kirkkautensa tullessa.

Jeesus pyrkii syventämään heidän ymmärrystään siitä, mitä he pyytävät. Hän kysyy, onko heistä juomaan maljaa, jonka hän juo, tai ottamaan kastetta, jolla hänet kastetaan. Hänen maljansa on kärsimyksen malja Getsemanessa ja ristillä (Mark. 14:36), ja hänen kasteensa on hänen kuolemansa ja hautaamisensa (Mark. 15:33-47).

Jaakob ja Johannes eivät kykene näkemään. Kerkeästi he vastaavat, että pystyvät kyllä. Silloin Jeesus profetoi, että he todella joutuvatkin juomaan hänen maljansa ja ottamaan saman kasteen, jolla hänet kastetaan. Jaakob oli apostoleista ensimmäinen, joka kuoli marttyyrikuoleman (Ap. t. 12:2). Johannes oli apostoleista pitkäikäisin, mutta hänet karkotettiin Patmossaarelle (Ilm. 1:9). Lopuksi Jeesus sanoo miehille, että paikat kirkkaudessa ovat Jumalan määräämiä.

Kuinka muut opetuslapset suhtautuivat Jeesuksen vastaukseen? Eivät kovin hyvin. Samaa kreikan kielen sanaa *aganakteō*, 'olla vihainen/närkästynyt', käytetään Mark. 10:14 ja 41, joissa Jeesus ilmaisee närkästystään siitä, että lasten ei annettu tulla hänen luokseen.

Sitten Jeesus esittää heille yhden syvällisimmistä opetusistaan. Hän osoittaa, että pakanahallitsijat käyttävät valtaa henkilökohtaisen etunsa tavoitteluun, mutta Jumalan valtakunnassa valtaa tulee käyttää muiden kohottamiseen ja siunaamiseen. Jeesus näyttää tästä esimerkkiä Jumalan valtakunnan kuninkaana. Kuinka? Antamalla henkensä lunnaksi. Tätä eivät hänen seuraajansa odottaneet kuulevansa.

**”MITÄ
HALUAT
MINUN
TEKEVÄN
SINULLE?”**

Lue Mark. 10:46-52. Miten Bartimaios reagoi, kun Jeesus kulki ohi?

Tähän asti Markuksen evankeliumissa harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta Jeesus on kehottanut ihmisiä vaikenemaan hänen ihmeistään ja siitä, kuka hän on. Tässä kertomuksessa, kun Jeesus on lähdössä Jerikosta, tien vieressä kerjäävä sokea mies alkaa huutaa: ”Jeesus, Daavidin Poika, armahda minua!” (Mark. 10:47.) Markuksen evankeliumin ilmoitus/salaisuus -teeman mukaisesti väkijoukko ottaa hiljaisuutta vaativien roolin yrittäessään vaientaa äänekästä kerjäläistä.

Bartimaios ei lannistu, vaan huutaa entistä kovemmin: ”Daavidin Poika, armahda minua!” (Mark. 10:48.) Huuto on sekä uskontunnustus Jeesuksen messiaanisuudesta että osoitus miehen luottamuksesta siihen, että Jeesus voi parantaa hänet. Arvonimeen ”Daavidin Poika” liittyi tuohon aikaan kaksi odotusta: 1) että kuningas palaisi Daavidin valtaistuimelle (Jes. 11; Jer. 23:5, 6; Jer. 33:15; Hes. 34:23, 24; Hes. 37:24; Miika 5:1-3; Sak. 3:8; Sak. 6:12); ja 2) että tämä henkilö olisi parantaja ja henkien karkottaja.

Jeesus pysähtyy ja pyytää kutsumaan sokean miehen luokseen. Mies heittää vaippansa pois tullessaan Jeesuksen luo. Tuona aikana sokeita pidettiin yhteiskunnan pohjasakka-na vailla toimeentuloa ja siten todellisessa hengenhädässä. Vaippa oli miehen ainoa turva. Sen heittäminen pois merkitsi, että hänellä oli uskoa siihen, että Jeesus parantaisi hänet.

Eikä Jeesus tuottanut pettymystä. Jokainen, joka evankeliumeissa tulee hänen luokseen pyytämään apua, saa sitä aina. Jeesus esittää sokealle saman kysymyksen kuin Jaakobille ja Johannekselle (Mark. 10:36): ”Mitä haluat minun tekevän sinulle?” (Mark. 10:51.) Epäroimättä mies pyytää saada näkönsä. Jeesus toteuttaa toiveen heti. Mies lähtee kulkemaan Jeesuksen mukana.

Tähän kertomukseen päättyy Markuksen evankeliumin osuus, jossa opetuslapsia opetetaan. Aiemmin esitetty näönpalauttamiskertomus (Mark. 8:22-26) ja tämä kertomus toimivat ”kirjahyllyn kirjatukina”, joiden väliin jäävä aineisto yhdessä näiden kahden kertomuksen kanssa havainnollistaa, kuinka opetuslapseus on maailman näkemistä uusin silmin. Joskus kaikkea ei näe heti selvästi, mutta tärkeintä on seurata Jeesusta sinne, minne hän johdattaa.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 5, s. 67–77 tai *Aikakausien Toivo*, s. 491–501 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 379–387.

”Jeesus on aina rakastanut lapsia. Hän otti vastaan heidän lapsekkaan hellyytensä ja avoimen, teeskentelemättömän rakkautensa. Heidän puhtailta huuliltaan kaikuva kiitos ja ylistys oli kuin musiikkia hänen korvissaan ja virkisti hänen mieltään silloin, kun kosketus viekkaiden ja tekopyhien ihmisten kanssa pyrki häntä masentamaan. Missä Vapahtaja liikkuikin, hänen lempeät kasvonsa ja hellä, ystävällinen käytöksensä voittivat lasten rakkauden ja luottamuksen.” (5AO 67.)

”Niiden mielestä, joilla nuoren hallitusmiehen tavoin on hyvä asema ja paljon omaisuutta, saattaa tuntua liian suurelta uhrukselta luopua kaikesta ja seurata Kristusta. Mutta näin on meneteltävä kaikkien, jotka tahtovat tulla hänen opetuslapsikseen. Kuuliaisuus yksin kelpaa. Alistuminen on Kristuksen opetusten ydin. Usein se esitetään ja teroitetaan mieleen arvovaltaisen käskevältä näyttävää kieltä käyttäen, koska ihmistä ei voida pelastaa mitenkään muutoin kuin leikkaamalla pois kaikki sellainen, mikä, jos se jätetään jäljelle, turmelee koko olemuksen.” (5AO 77.)

Keskustelunaiheita:

1. Millä tavoin voitte auttaa lapsia ja nuoria pysymään yhteydessä Kristukseen ja seurakuntaan? Miksi on niin tärkeää, että teemme näin?
2. Joskus kuulemme ihmisten sanovan, etteivät he välitä rahasta. Se ei ole totta. Kaikki välittävät rahasta, eikä siinä ole mitään vikaa. Mikä sitten rahaan liittyen voi muodostua ongelmaksi, ja miksi uskollisten kristittyjen, olivatpa he rikkaita tai köyhiä, tulee olla varovaisia siinä, miten he suhtautuvat rahaan?
3. Jos Jeesus kysyisi sinulta: ”Mitä haluat minun tekevän sinulle?”, mitä vastaisit?
4. Pohtikaa vielä Jeesuksen sanoja Mark. 10:43–45. Mitä tällä tavoin eläminen tarkoittaa? Kuinka opimme palvelemaan sen sijaan, että odotamme, että meitä palveltaisiin? Mitä tämä tarkoittaa sen suhteen, miten elämme ja miten olemme vuorovaikutuksessa muiden kanssa?